

PÄÄTÖS SUOJELTAVAN LUONTOTYYPIN RAJOJEN MÄÄRITTÄMISESTÄ (luonnonsuojelulaki 9/2023, 64 §)

KOHDE	Nimi:	Heritynniemen kärjen lehmusmetsikkö 4
	Tunnus:	LTA270899
	Sijainti:	Valkeakoski, kiinteistö 908-410-1-100, Mäenpää
	Omistaja:	Valkeakosken kaupunki
	Pinta-ala:	n. 1 ha
	Lainhuuto:	MMLm/26163/33/2006
	Aluekuvaus:	Heritynniemen kärjen lehmusmetsikkö 4 (jalopuumetsikkö) rajautuu pohjoisessa karuun rantakaistaan, jossa ei esiinny jalopuita. Etelässä raja- aus ulottuu lähelle Heritynniementietä siten, että tien laitaan jää viidestä kymmeneen metriä leveä alue rajauksen ulkopuolelle. Tämä alue on ojankaivuun vuoksi heinittynyttä ja luonnontilaltaan selvästi heikentynyttä. Idässä ja lännessä raja- aus on tehty lehmuksen esiintymisen perusteella. Rajauksen ulkopuolelle jäävä alue on puustorakenteeltaan yksipuolista kuusimetsää, jossa lehmusta esiintyy harvassa yksittäin tai pienissä ryhmissä. Tiheä puusto on myös vaikuttanut alueen pensas- ja kenttäkerrokseen, joka on hyvin vähälajinen. Noin yhden hehtaarin laajuiselta alueelta mitattiin 29 rinnankorkeusläpimitaltaan yli 7 cm metsälehmusta. Lehmuksen lisäksi alueella kasvaa yksittäisiä rungollisia metsävaahteroita. Kasvillisuustyypiltään alue on tuoretta lehtoa ja lehtomaista kangasmetsää, jonka valtapuuston muodostaa kuusi. Rajatun alueen eteläisimmässä osassa puusto on melko yksipuolista kuusikkoa, mutta pohjoisempana sekapuustona yleistyvät kookkaat haavat, raita, mänty ja jalot lehtipuut. Myös lahoppuun määrä lisääntyy niin pysty- kuin maalahoppuuna. Pensaskerros on vähälajinen. Sen valtalajina on lehtokuusama, jonka lisäksi esiintyy vähäisesti koiranheittä. Valoisimmissa osissa pensaskerros on paikoin tiheä, mutta puuston varjostuksesta kärsivissä osissa harva tai puuttuu paikoin kokonaan. Kenttäkerroksessa esiintyvää lehtolajistoa ovat sinivuokko, lehtomikkä, kevätlinnunherne, kielo ja käenkaali. Varjoisimmilla osilla esiintyy myös laikuittain hyvin vähälajista kasvillisuutta, jonka valtalajina on mustikka.

16.5.2025

Alueelle on tehty harvennushakkuu vuoden 2023 inventoinnin jälkeen. Harvennus on ollut melko voimakasta, mutta kohdistunut pääasiassa kuuseen, joka on ollut alueen pääpuulaji. Jalopuusto eri kokoluokissa keskeisenä ominaispiirteenä on säilynyt alueella. Harvennuksessa on säästetty myös kookkaita haapoja sekä pienempikokoisia koivuja ja raitoja. Harvennuksen seurauksena heikentyneestä luonnontilaisuudesta huolimatta alueen voidaan katsoa täyttävän luonnontilaiseen verrattavan ja siten rajattavaksi soveltuvan alueen vaatimukset.

ASIANOSAISTEN KUULEMINEN JA LAUSUNNOT

Pirkanmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus (ELY-keskus) on hallintolain (434/2003) 34 §:n mukaisesti kuullut Valkeakosken kaupunkia alueen omistajana. 17.2.2025 päivätyn kannanoton mukaan kaupungilla ei ole ollut huomautettavaa esitettyyn luonnonsuojelulain mukaiseen luontotyyppirajaukseen. Vireillä olevan Heritynniemen osayleiskaavan tavoitteet ilmoitetaan kannanotossa päivitettävän ja kaavaratkaisussa huomioitavan niemelle esitetyt luontotyyppirajaukset (Dno VLK/263/10.02.00/2025, § 30).

PIRKANMAAN ELY-KESKUKSEN PÄÄTÖS

ELY-keskus päättää, että luonnonsuojelulain 64 §:n 1 momentin 2 kohdassa ja luonnonsuojeluasetuksen 4 §:n 1 momentin 2 kohdassa tarkoitetun suojellun luontotyyppin, jalopuumetsikön rajat määritellään tämän päätöksen liitekarttaan merkityllä tavalla.

Luonnonsuojelulain 64 §:n 2 momentin nojalla liitekarttaan merkityn suojellun luontotyyppin aluetta ei saa hävittää tai heikentää. Kielto tulee voimaan, kun päätös on annettu tiedoksi alueen omistajille ja haltijoille.

ELY-keskus katsoo mm. seuraavien toimenpiteiden voivan hävittää tai heikentää suojellun luontotyyppin esiintymää Heritynniemen kärjen lehmusmetsikkö 4:n alueella:

- rakennusten, rakennelmien tai teiden rakentaminen;
- maa-ainesten tai kaivoskivennäisten ottaminen, maa- tai kallioperän vahingoittaminen;
- ojittaminen tai muu alueen vesitalouden muuttaminen;
- jalopuiden sekä muun luontaisen kasvillisuuden poistaminen, hävittäminen tai vahingoittaminen;
- moottoriajoneuvolla ajo maastossa;
- maastopyöräily;
- leiriytyminen;
- sellaiset maastokilpailut ja harjoitukset, jotka saattavat aiheuttaa maaston kulumista sekä

- o kaikenlainen muu toiminta, joka saattaa vaikuttaa epäedullisesti alueen ominaispiirteiden säilymiseen.

Yksittäisten, rakennuksille vaaraa aiheuttavien puiden kaataminen on mahdollista. Puut tulee jättää lahopuuksi rajatun luontotyyppin alueelle.

Alueen hoito

Jalopuumetsikön aluetta voidaan tarvittaessa hoitaa maanomistajan suostumuksella Pirkanmaan ELY-keskuksen hyväksymällä tavalla.

Luonnonsuojelulain 21 §:n mukaan jalopuumetsikkö-luontotyyppin ennallistamista, kunnostusta ja hoitoa edistäviin toimenpiteisiin voidaan myöntää harkinnanvaraista tukea valtion talousarviossa vahvistetun enimmäismäärän rajoissa. Tuki koostuu tavaroista ja palveluista. ELY-keskus voi myöntää tukea hakemuksesta tai maanomistajan kirjallisella suostumuksella. Jos tuki edistää tuen saajan taloudellista toimintaa, se voidaan myöntää ainoastaan hakemuksen perusteella.

PÄÄTÖKSEN PERUSTELUT

ELY-keskus on tehnyt alueelle kesän 2023 aikana luonnonsuojelulain luontotyyppien inventoinnin ja syksyllä 2024 maastotarkistuksen. Inventoinnin ja tarkistuksen tiedot osoittavat, että Heritynniemen kärjen lehmusmetsikkö 4 täyttää luonnonsuojelulain ja -asetuksen jalopuumetsikölle asettamat vaatimukset, ja on siten luonnonsuojelulain 64 §:n 1 momentin 2 kohdan ja luonnonsuojeluasetuksen 4 §:n 1 momentin 2 kohdan tarkoittama suojeltu luontotyyppi: luonnontilaiseen verrattava jalopuumetsikkö.

Heritynniemen alue muodostaa poikkeuksellisen laajan ja edustavan lehmusta kasvavien jalopuumetsiköiden keskittymän. Niemen tyviosaan on vuosina 2005-2006 rajattu viisi jalopuumetsikkö-luontotyyppiä, joiden yhteispinta-ala on noin 15,6 ha. Heritynniemen kärjen lehmusmetsiköt 1-4 laajentavat suojeltujen luontotyyppien esiintymistä myös niemen kärkiosaan, johon ei aiemmin ole rajattu luontotyyppialueita. Mallasveteen pistävän Heritynniemen alueen suojellut luontotyypit muodostavat tärkeän osan jalopuumetsikkö-luontotyyppin verkostoa niin Valkeakoskella, Pirkanmaalla kuin koko luontotyyppin levinneisyysalueella. ELY-keskuksen mukaan mm. edellä mainituilla perusteilla Heritynniemen kärjen lehmusmetsikkö 4:n esiintymä on luontotyyppin säilymiselle tärkeä. Näin ollen ELY-keskus on päättänyt määritellä alueen rajat luonnonsuojelulain 64 §:ssä mainitulla tavalla. Luontotyyppin rajat on määritelty luonnonsuojelubiologisin perustein.

PÄÄTÖKSEN VOIMAANTULO

Päätös tulee voimaan sen jälkeen, kun se on annettu tiedoksi alueen omistajille. Päätös on luonnonsuojelulain 64 §:n 3 momentin nojalla voimassa mahdollisesta muutoksenhausta huolimatta, jollei valitusviranomainen toisin päättä.

KORVAUSSÄÄNNÖS

Luonnonsuojelulain 111 § 1 momentin 1 kohdan mukaan kiinteistön omistajalla tai erityisen oikeudenhaltijalla on oikeus saada täysi korvaus, jos luontotyyppin suojelusta aiheutuu hänelle merkityksellistä haittaa. Korvausvelvollisuus syntyy vasta kun maanomistaja on hakenut alueelliselta ELY-keskukselta lupaa poiketa luontotyyppin suojelemiseksi annetusta päätöksestä, ja hakemus on hylätty. Jos on ilmeistä, ettei luvan myöntämiselle ole edellytyksiä, toimitus korvauksen määräämiseksi voidaan panna vireille ilman luvan hakemista.

SOVELLETUT LAINKOHDAT

Luonnonsuojelulaki (9/2023) 64 §
Luonnonsuojeluasetus (1066/2023) 4 §
Hallintolaki (434/2003) 34 §
Laki sähköisestä asioinnista viranomaistoiminnassa (13/2003) 16 § ja 19 §

PÄÄTÖKSESTÄ TIEDOTTAMINEN

ELY-keskus tiedottaa tästä päätöksestä julkaisemalla kuulutuksen ja päätöksen ELY-keskuksen verkkosivuilla osoitteessa <http://www.ely-keskus.fi/web/ely/kuulutukset> (valitse Pirkanmaa).

Tieto päätöksestä julkaistaan myös Valkeakosken kaupungin verkkosivuilla.

RAJAUKSEN MERKITSEMINEN KIINTEISTÖREKISTERIIN JA MAASTOON

Päätöksestä tehdään merkintä kiinteistörekisteriin luonnonsuojelulain 64 § 3 momentin mukaisesti. Tarvittaessa ELY-keskus huolehtii luontotyyppin rajojen merkitsemisestä maastoon yhteistyössä maanomistajan kanssa.

LISÄTIEDOT

Lisätietoja antaa tarvittaessa ELY-keskuksessa ylitarkastaja Marita Saksa-Lapikisto, puh. 0295 036 377 tai sähköposti etunimi.sukunimi@ely-keskus.fi.

MUUTOKSENHAKU

Tähän päätökseen tyytymätön saa hakea siihen muutosta Hämeenlinnan hallinto-oikeudelta kirjallisella valituksella. Valitusosoitus on liitteenä.

ASIAN KÄSITTELY

Asia on käsitelty Pirkanmaan ELY-keskuksen Ympäristö ja luonnonvarat -vastuualueen Luontoyksikössä. Asian on esitellyt ylitarkastaja Marita Saksa-Lapikisto ja ratkaissut yksikön päällikkö Marja-Liisa Pitkänen. Asiakirja on hyväksytty sähköisesti ja merkintä hyväksymisestä on asiakirjan lopussa.

Liitteet

Rajauskartta
Valitusosoitus

Jakelu

Päätös sähköpostitse, maksutta
maanomistaja Valkeakosken kaupunki

Tiedoksi

Valkeakosken kaupunki (sähköposti)
Ympäristöministeriö (SATJ)
Suomen ympäristökeskus (sähköposti)
Pirkanmaan liitto (sähköposti)
Suomen metsäkeskus (sähköposti)
Maanmittauslaitos / Tampere (sähköposti)
Suomen luonnonsuojeluliiton Pirkanmaan piiri ry (sähköposti)
Suomen luonnonsuojeluliiton Valkeakosken yhdistys (sähköposti)

tarkoittaman suojellun luontotyyppin rajaamisesta

Heritynniemen kärjen lehmusmetsikkö 4
908-410-1-100, Mäenpää
Pinta-ala: Noin 1,0 ha.

**Tämä kartta liittyy Pirkanmaan
elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen
16.5.2025 antamaan päätökseen
nro. PIRELY/12608/2024**

© Pirkanmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus 13.5.2025
Kiinteistörajat, lähde: Maanmittauslaitos
Sisältää Maanmittauslaitoksen kartta-aineistoa 5/2025

Valitusviranomainen

Tähän päätökseen tyytymätön saa hakea siihen muutosta **Hämeenlinnan hallinto-oikeudelta** kirjallisella valituksella. Valituskirjelmä osoitetaan valitusviranomaiselle ja se on toimitettava valitusajassa Hämeenlinnan hallinto-oikeuden kirjaamoon.

Valitusaika

Valitus on tehtävä **30 päivän kuluessa** päätöksen tiedoksisaannista. Valitusaikaa laskettaessa tiedoksisaantipäivää ei oteta lukuun. Jos valitusajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, joului- tai juhannusaatto tai arkilauantai, saa valituksen toimittaa ensimmäisenä arkipäivänä sen jälkeen.

Päätöksen tiedoksisaantiajankohta:

- Postitse kirjeellä toimitettu päätös katsotaan annetun tiedoksi seitsemäntenä (7.) päivänä kirjeen lähettämisestä, jollei muuta näytetä. Viranomaiselle päätöksen katsotaan tulleen tiedoksi kirjeen saapumispäivänä.
- Postitse saantitodistusta vastaan toimitetun päätöksen tiedoksisaantipäivän osoittaa saantitodistus.
- Haastetiedoksiantona toimitetun päätöksen tiedoksisaantipäivän osoittaa tiedoksiantotodistus.
- Vastaanottajalle tai tämän edustajalle henkilökohtaisesti luovutetun päätöksen tiedoksisaantipäivän osoittaa vastaanottamisesta laadittu tiedoksiantotodistus.
- Milloin kysymyksessä on sijaistiedoksianto, päätös katsotaan annetun tiedoksi kolmantena (3.) päivänä sijaistiedoksiantoa koskevan tiedoksiantotodistuksen osoittamasta päivästä.
- Yleistiedoksiannossa tiedoksisaannin katsotaan tapahtuneen seitsemäntenä (7.) päivänä siitä, kun ilmoitus yleistiedoksiannosta on julkaistu yleisessä tietoverkossa viranomaisen verkkosivuilla.
- Sähköisesti tiedoksi annettu asiakirja katsotaan annetun tiedoksi kolmantena (3.) päivänä viestin lähettämisestä, jollei muuta näytetä.
- Todisteellisesti sähköisenä viestinä tiedoksi annettava asiakirja katsotaan annetun tiedoksi, kun asiakirja on noudettu viranomaisen osoittamalta yhteydeltä.

Valituskirjelmän sisältö

Valituskirjelmässä on ilmoitettava

- valittajan nimi ja yhteystiedot
- postiosoite ja mahdollinen muu osoite, joihin asian käsittelyä koskevat ilmoitukset valittajalle voidaan toimittaa (prosessiosoite)
- päätös, johon haetaan muutosta (valituksen kohteena oleva päätös)
- miltä kohdin päätökseen haetaan muutosta ja mitä muutoksia siihen vaaditaan tehtäväksi (vaatimukset)
- vaatimusten perustelut
- mihin valitusoikeus perustuu, jos valituksen kohteena oleva päätös ei kohdistu valittajaan.

Jos valittajan puhevaltaa käyttää hänen laillinen edustajansa tai asiamiehensä, valituskirjelmässä on ilmoitettava myös tämän yhteystiedot. Yhteystietojen muutoksesta on valituksen vireillä ollessa ilmoitettava viipymättä hallintotuomioistuimelle.

Valituskirjelmän liitteet

Valituskirjelmään on liitettävä

- päätös, johon haetaan muutosta valitusosoituksineen
- selvitys siitä, milloin valittaja on saanut päätöksen tiedoksi, tai muu selvitys valitusajan alkamisen ajankohdasta
- asiakirjat, joihin valittaja vetoaa vaatimuksensa tueksi, jollei niitä ole jo aikaisemmin toimitettu viranomaiselle.

Asiamiehen on esitettävä valtakirja. Jollei hallintotuomioistuin toisin määrää, valtakirjaa ei kuitenkaan tarvitse esittää, jos päämies on antanut valtuutuksen suullisesti tuomioistuimessa, asiamies on toiminut asiamiehenä asian aikaisemmassa käsittelyvaiheessa hallintomenettelyssä tai tuomioistuimessa taikka valtuutettu on asianajaja, julkinen oikeusavustaja tai luvan saaneista oikeudenkäyntiavustajista annetussa laissa tarkoitettu luvan saanut oikeudenkäyntiavustaja.

Valituskirjelmän toimittaminen perille

Valituskirjelmä on toimitettava valitusajan kuluessa valitusviranomaiselle, jollei erikseen säädetä, että valitus toimitetaan viranomaiselle.

Valituskirjelmän voi toimittaa henkilökohtaisesti tai valtuutetun asiamiehen välityksellä. Sen voi omalla vastuulla lähettää myös postitse, lähetin välityksellä, telekopiona tai sähköpostina. Valituskirjelmä on toimitettava niin ajoissa, että se on perillä viimeistään valitusajan viimeisenä päivänä ennen hallinto-oikeuden aukioloajan päättymistä. Hämeenlinnan hallinto-oikeuden kirjaamon aukioloaika on klo 8.00–16.15.

Suljetussa laitoksessa oleva henkilö voi antaa valituskirjelmän valitusajan kuluessa myös henkilölle, joka on määrätty tätä tehtävää laitoksessa hoitamaan, tai laitoksen johtajalle.

Valituskirjelmän toimittamisesta telekopiona tai sähköpostina säädetään tarkemmin sähköisestä asioinnista viranomaistoiminnassa annetussa laissa (13/2003).

Hämeenlinnan hallinto-oikeuden yhteystiedot

Valituksen voi tehdä hallinto- ja erityistuomioistuinten asiointipalvelussa osoitteessa <https://asiointi.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet>.

QR-koodi asiointipalvelussa asiointia varten:

Käyntiosoite: Hämeenlinnan oikeustalo, Arvi Kariston katu 5, Hämeenlinna
Postiosoite: Raatihuoneenkatu 1, 13100 Hämeenlinna
Telekopio: 029 56 42269
Sähköposti: hameenlinna.hao(at)oikeus.fi
Puhelin: 029 56 42210 (asiakaspalvelu), 029 56 42200 (vaihde)

Oikeudenkäyntimaksu

Muutoksenhakijalta peritään Hämeenlinnan hallinto-oikeudessa oikeudenkäyntimaksu 310 euroa. Tuomioistuinmaksulaissa (1455/2015) on erikseen säädetty eräistä tapauksista, joissa maksua ei peritä.

Tämä asiakirja PIRELY/12608/2024 on hyväksytty sähköisesti / Detta dokument PIRELY/12608/2024 har godkänts elektroniskt

Ratkaisija Pitkänen Marja-Liisa 16.05.2025 08:46

Esittelijä Saksa-Lapikisto Marita 16.05.2025 08:43